

Abraham van Doorn en de West

JACO SIMONS

Hij bekleedde de hoogste functies binnen het Vlissingse stadsbestuur en de Zeeuwse gewestelijke regering, bezat onder meer het Van Dishoeckhuis en de buitenplaats Der Boede waar hij in 1811 Napoleon ontving. De illustere mr. Abraham van Doorn kwam voort uit een geslacht van plantagedirecteuren/-eigenaren, dat in 1694 het avontuur aanging in de West. Toen Abraham in 1760 werd geboren in noordelijk Zuid-Amerika hadden al drie generaties Van Doorn gewoond en gewerkt in de van oorsprong Zeeuwse kolonies Berbice en Essequibo.

Abrahams voorzaten waren overgrootvader Hendrik, grootvader Abraham en vader Hendrik. Omwille van de overzichtelijkheid van dit artikel worden deze heren Hendrik sr., Abraham sr. en Hendrik jr. genoemd.

Mr. Abraham van Doorn (foto) wordt aangegeven als Abraham jr. Op 31 mei 2014 was het precies tweehonderd jaar geleden dat deze bijzondere man overleed.

Berbice en Essequibo zijn namen die exotisch in de oren klinken. Beide zijn verbonden aan rivieren in het noorden van Zuid-Amerika en maken deel uit van het deltagebied van het tegenwoordige Guyana. Dat land is ingeklemd tussen Suriname en Venezuela.

Al vóór 1600 werden enkele delen van dit gebied door de Zeeuwen interessant bevonden en op eenvoudige wijze ontgonnen. Dat leidde in 1626 tot de stichting van een kolonie aan de Essequibo. Dit initiatief werd beheerd door de Kamer Zeeland van de West-Indische Compagnie (WIC). In 1627 volgde de kolonisering aan de Berbice. Hoewel deze kolonie onder het patroonschap stond van de Walcherse koopman en WIC-bestuurder Abraham van Pere en dus een particulier initiatief was, ging er bij de

Portret Abraham van Doorn.
(Privécollectie familie Van Doorn)

oprichting toch toestemming van de WIC aan vooraf.

In de genoemde eind zestiende-eeuwse ontplooiingen was er handel in producten als orleaan en zout met de oorspronkelijke bewoners, de indianen. Zo ontstonden er in de loop der tijd gemengde indiaans-Nederlandse economische activiteiten, alles echter nog op kleine schaal. Later gingen de kolonisten over op het bedrijven van tropische landbouw, die aan het einde van de zeventiende en in de achttiende eeuw steeds omvangrijker werd. Die ontwikkeling leidde tot het ontstaan van plantages aan de genoemde rivieren, waar voornamelijk suiker, koffie, cacao en katoen werden geproduceerd.

Hendrik van Doorn in Berbice

Als we mr. Abraham van Doorns voorouders in Zuid-Amerika willen volgen, moeten we beginnen aan de Berbice en ons verplaatsen naar het einde van de zeventiende eeuw. In deze niet ver van Suriname gelegen Zeeuwse plantagekolonie had in 1689 een Franse aanval met kaperschepen plaatsgevonden, waarbij verschillen-

de plantages werden verwoest. Europese oorlogen werden namelijk ook in de overzeese gebieden uitgevochten. Na een met de Fransen overeengekomen afkoopsom keerde de rust terug. In de volgende twintig jaar bleef die situatie gehandhaafd. Het is in die periode dat we voor het eerst een Van Doorn in de West treffen.

Hendrik van Doorn sr. werd geboren in 1671 in Haarlem en oefende het bakkersambacht uit in zijn stad. Hij trouwde er in 1691 met de achttienjarige Trijntje van Moerkerke. Op 27 november van dat jaar kocht Hendrik voor 1200 gulden een huis vlakbij de Vis- of Melkbrug over het riviertje het Spaarne. Het adres van dat Haarlemse pand is nu Spaarne 39. Op 16 november 1694 liet Hendrik bij een notaris vastleggen dat zijn bezittingen op naam van zijn vader moesten worden overgezet. In de akte wordt Hendrik beschreven als 'gewesene backer' die gereed staat 'om sigh naer de Westindies te begeve'. Samen met Trijntje reisde hij niet lang daarna per retourschip van de WIC of van een particuliere rederij naar Berbice. Hendrik was benoemd tot directeur van de toen nog bescheiden

suikerplantage Nieuw Vlissingen. Het directeurschap betekende geen eigenaarschap, maar een dienstbetrekking bij de eigenaar van de kolonie. Dit soort plantages werd dan ook gouvernement plantages genoemd. Het jonge echtpaar woonde in Berbice dicht bij de indianen, de oorspronkelijke bewoners, met wie de kolonisten doorgaans goede handelscontacten hadden, een aantal incidenten daargelaten.

Kennelijk verkoos Hendrik het risicovolle avontuur naar Berbice boven het bakkersambacht in Haarlem. Had dat te maken met de economische crisis aan het einde van de zeventiende eeuw? Het bakkersambacht was in principe goed betaald werk en de beroepsgroep behoorde in die tijd tot het hogere segment van de middenklasse. Voor Hendrik betekende het bakkersvak wellicht geen rooskleurige toekomst. Er waren in Haarlem meer dan honderd bakkers, hun knechten en ander personeel niet eens meegerekend. Bovendien steeg als gevolg van de economische malaise de broodprijs steeds verder. We kunnen ons voorstellen dat het emplot voor de bakkers drastisch afnam.

Uitsnede van de kaart van Berbice; met aanduiding van de gouvernementsplantage Nieuw Vlissingen. (Rijksmuseum Amsterdam)

Berbice was in Hendriks tijd particulier bezit van Cornelis en Johan van Pere, nazaten van kolonieoprichter Abraham van Pere. Deze familie kennen we als ambachtsheren van de beide Souburgen. De eerste plantages die Abraham van Pere in 1627 had laten opzetten, heetten dan ook West-Souburg, Oost-Souburg en Nieuw Vlissingen. Vervolgens werden er aan de rivier particuliere plantages aangelegd. Die lagen aanvankelijk diep landinwaarts, tot op zo'n honderd kilometer van de kust. Later werden de plantages meer richting de monding aangelegd omdat de grond daar vruchtbaarder bleek. Grootschalige landbouw kwam geleidelijk aan van de grond en die ontwikkeling zou in de loop van de achttiende eeuw leiden tot steeds omvangrijkere landgoederen. In 1730 waren er al meer dan honderd plantages aan de Berbice en de zijrivier de Canje.

Hendrik van Doorn kreeg naast zijn directeurschap een politieke functie en werd tot raad van het koloniebestuur benoemd. De grote bloei van de kolonie heeft hij echter niet mee kunnen maken. In 1712 sloeg het noodlot toe en bleek het succes van de kolonie een keerzijde te hebben. Net als in 1689 waren het alweer Franse kapers die de voornamelijk Zeeuwse kolonisten in Berbice aanvielen en overmeesterden. Onder dreiging van nog meer ellende bedongen de Fransen met een brandbrief onder meer een flinke geldelijke afkoopsom. In afwachting van de betaling daarvan eisten zij per direct de twee jongste raden van het koloniebestuur op als hun gijzelaars. Hendrik van Doorn was één van hen. Aanvankelijk bestond er vertrouwen op een veilige terugkeer van Van Doorn. In een notariële akte van 24 oktober 1714 wordt, als gevolg van de Franse afstand van Berbice aan een groep Amsterdamse kooplieden, beloofd 'de gijzelaar te Toulon te zullen ontslaan'. Het wrange was echter dat die belofte te laat kwam. Hendrik was net overleden, na bijna twee jaar gevangenschap in die Zuid-Franse stad.

Weduwe Trijntje bleek een sterke dame. Zij nam de bedrijfsleiding in 1717 over en bleef tot maar liefst 1745 directrice van

de plantage Nieuw Vlissingen. Die functie betekende goed betaald werk. Trijntje ontving een gage van 24 gulden per maand, drie maal zoveel als een soldaat in de kolonie. Op 28 april 1745 werd zij op eigen verzoek ontslagen. Blijkbaar kon Trijntje rekenen op veel waardering, want na haar ontslag werd zij nog tot en met maart 1746 doorbetaald. Trijntje van Moerkerke overleed enkele jaren later op een voor die tijd hoge leeftijd. Mogelijk werd zij begraven op het terrein van het fort aan de rivier, Fort Nassau. Daar lag een dertigtal graven van mensen met een zekere status of bijzondere verdiensten.

Van vier van Hendrik en Trijntje's kinderen weten we hun namen: Abraham, Anna, Hendrik en Moses. Moeten we die namen koppelen aan Trijntje's religieuze achtergrond? Zij was immers via haar moeder joods. De kinderen kunnen echter ook naar hun (groot)ouders zijn vernoemd. Een uitzondering hierop vormt Moses. Zou zijn vernoeming te maken hebben gehad met Hendriks collega-raad Moses Kryn?

Moses van Doorn was zeker in 1738, maar waarschijnlijk eerder, 'raad van regering en de civiele justitie' van Berbice. Daarnaast was hij directeur van de belangrijkste gouvernement plantage, de Hooft Plantage, en eigenaar van de particuliere plantage Doornspruijt. We weten van zoon Hendrik dat hij actief was binnen het militaire apparaat en van dochter Anna dat zij was getrouwd met ene Pieter Hardeveld. Anna bezat de vlakbij Nieuw Vlissingen gelegen plantage Doornboom en kocht in 1738 de plantage Rijnwalt erbij. Oudste zoon Abraham had de kolonie al in 1724 verlaten, om zijn toekomst aan de Essequiborivier op te bouwen. Met deze Abraham sr. zetten we de Van Doorn geschiedenis voort.

De Van Doorns in Essequibo

Ook die andere Zeeuwse kolonie in het tegenwoordige Guyana, Essequibo, wist over aanvallen mee te praten. De ongeveer 150 kilometer westelijker gelegen en nog bescheiden kolonie had in 1709 te maken gehad met Franse agressie en moest voor

Dit gebouw op Fort Eiland (of Vlaggen Eiland) deed dienst als raadzaal van het koloniebestuur en als kerk. In 2000 is het gebouw gerestaureerd.

hebben daar vervolgens voordeel uit kunnen putten.

Overigens was Essequibo tussen ongeveer 1725 en 1750 sterk tot ontwikkeling gekomen. Rond 1735 waren er vier à vijf zogeheten compagnieplantages en slechts 25 à 30 particuliere ondernemingen. Een kaart van Essequibo uit 1749, van de hand van koloniegouverneur Laurens Storm van 's-Gravensande, meldt naast vijf compagnieplantages maar liefst ruim 100 'vrije plantages', waar suiker, cacao, koffie of brood (mogelijk van de tropische broodvrucht) werd geproduceerd.

De eerder genoemde zoon van Abraham sr. en Josina, Hendrik, was vernoemd naar zijn grootvader. Hendrik jr. was getrouwd met Jacomina Cornelia Lusses. Het stel was opgegroeid in de kolonie Essequibo. Ook de familie Lusses bezat een plantage en van Jacomina's grootvader Willem Lusses weten we dat hij arts was in de kolonie. Hendrik en Jacomina waren slechts korte tijd eigenaar van Doornhaag en ook aan Hendriks functie als raad van het koloniebestuur kwam een vroegtijdig einde. De dood van het paar was daar de oorzaak van. Jacomina overleed in mei 1763 op slechts 21-jarige leeftijd en Hendrik volgde zijn vrouw in augustus van dat jaar op 31-jarige leeftijd. Het binnen de familie Van Doorn bestaande vermoeden dat hun

dood te maken kan hebben gehad met een moordpartij door opstandige slaven, ligt, na bestudering, niet erg voor de hand. Hendrik stierf bovendien drie maanden na zijn vrouw; dat beide slachtoffers waren van een ziekte met fatale afloop is het meest aannemelijk.

Enkele jaren na de dood van Abraham sr. in 1764 werd de plantage Moerkerke verkocht aan het compagnonschap Spoors en Sprenger. Doornhaag bleef in handen van de familie Van Doorn.

Een staaltje Zeeuwse waterbeheersing in Essequibo mag in verband met Doornhaag niet onvermeld blijven. Leguaan Eiland was, net als de andere, in de monding van de rivier gelegen eilanden, erg laag gelegen. Als gevolg van getijdenwerking was bij vloed de kans op overstroming steeds aanwezig. Ter bescherming en tevens omwille van profijt werden dammen en dijken gebouwd en polders aangelegd op Leguaan eiland. De plantage Doornhaag werd vervolgens in de Doornhaagpolder gerealiseerd. Het aanwinnen van land kon je aan de Zeeuwen uiteraard overlaten, ook in het noorden van Zuid-Amerika. Dat gebied was net als het zuidwestelijke deel van Nederland een Deltagebied. Ook hier bestond de grond uit klei en veen.

Vertrek uit de West en de verkoop van de plantages

Uit het huwelijk tussen Hendrik van Doorn en Jacomina Cornelia Lusses was op 17 juni 1760 Abraham jr. geboren. Abrahams ouders stierven toen hij slechts drie jaar oud was. Toen hij vier was overleed zijn gelijknamige grootvader. Broers en zussen had Abraham niet.

Aanvankelijk kreeg Adriaan Spoors, secretaris van Essequibo, de voogdij over de zeer jonge Abraham, maar Spoors overleed al in 1768. Daarna ging het voogdij-schap en het beheer over de plantages Doornhaag en Virginie naar een duo. Dat bestond uit de schoonzoon van Adriaan Spoors, gouverneur-generaal van de kolonie mr. Georg Hendrik Trotz, en een zoon van de eerder genoemde Moses van Doorn, ofwel Abrahams gelijknamige oom. Abraham van Doorn Moseszoon was getrouwd met een zus van Jacomina Cornelia Lusses. Ook hij zat in het bestuur van de kolonie. In de praktijk waren het deze oom en zijn vrouw die de opvoeding van de jeugdige Abraham jr. op zich namen na het overlijden van diens ouders.

Als dertienjarige jongen werd Abraham door zijn oom naar Middelburg gestuurd om gedegen onderwijs te kunnen volgen. Abrahams reis werd verzorgd door de Societeyt ter Navigatie op Essequibo en annexe Rivieren (SNER). Deze rederij vervoerde in die tijd bilateraal passagiers op Essequibo en Demarara. De oversteek duurde gemiddeld twee maanden. Abraham moet met het schip de Essequibo Societeyt of de Planters Lust naar Walcheren zijn gebracht.

Na de toelatingsprocedure mocht Abraham in september 1774 de lessen volgen op de Latijnse School. Hij werd in Middelburg opgevangen door Willem Aarnout van Citters en zijn vrouw Adriana van Dishoeck en verbleef tot aan zijn zogeheten promotie in 1778 bij hen in het huis De Schaepskoye, in de Gortstraat 38. Het echtpaar had tevens de voogdij over de achttien jaar jongere halfzus van Adriana. Met haar, Pieterella Wilhelmina, zou Abraham la-

ter huwen. In een brief die oud-kolonist Hermanus Boter op 3 juli 1778 vanuit Middelburg aan zijn in Essequibo wonende broer Cornelis schreef, wordt Abraham bewonderend aangestipt. '... Van Doorn is meede een beminnelijk Heer, die ook fris en gezond is. Zijn Ed[ele] is het wonder der Latijnsche School en trekt door deszelfs verdiensten, de achtungen vriendschap van alle die zijn Ed[ele] kennen, nazig!' In latere brieven wordt Abraham diverse keren genoemd, ook in een ander perspectief. Zo zou hij volgens Boter 'hevige woorden' met de rector van de school hebben gehad en 'scheind hij een onverzoenlijke haat tegens hem te hebben'.

Abraham vertrok na zijn opleiding naar Vlissingen, waar hij zich op 14 juli 1778 als poorter liet inschrijven. Lang heeft Abraham hier niet gewoond, want enkele maanden later ging hij rechten studeren aan de universiteit van Utrecht. Zijn keuze voor de Domstad was niet toevallig. Mogelijk had hij er nog familie wonen; zijn grootmoeder Josina van Sweerd was er immers geboren. Abraham studeerde af als jurist op 21 juni 1781 en vestigde zich weer in Vlissingen, om precies te zijn in de Korte Walstraat. Dat is nu het gedeelte van de Walstraat tussen de Zeilmarkt en het Groenewoud.

Het is overigens jammer dat de ervaringen die de jonge Abraham eerst op Walcheren en later in Utrecht opdeed, niet zijn opgeschreven of bewaard zijn gebleven. Hij kende Nederland slechts 'van verhalen'. Een dertienjarige knul die opgroeide aan de boorden van een rivier, binnen een zeer besloten gemeenschap van kolonisten, indianen en neger-slaven, en die vanuit tropisch Zuid-Amerika neerstreek in Nederland. Dat zou een interessant verhaal hebben opgeleverd.

Wel bewaard gebleven is een opmerkelijke 'memorie' die Abraham eigenhandig schreef. Daarin beklagt hij zich over zijn vertrouwenspersonen Trotz en Van Doorn. Volgens hem hebben zijn voogden zijn belangen niet naar behoren behartigd, zowel betreffende zijn plantages als de afhandeling van de nalatenschap van zijn ouders. Om zijn zaken wel adequaat te laten rege-

len, schakelt hij zijn neef Albertus Frederik Vethake in. Deze is president en griffier van de weeskamer in Essequibo en wordt aangesteld tot directeur van de twee plantages waarvan Abraham de rechtmatige eigenaar is.

Nadat de Fransen de Nederlanden waren binnengedrongen in 1795 werd het ook in de koloniën in de West onrustig. De enorme hoeveelheid slaven werd opstandig, Franse oorlogsschepen konden de kolonie zomaar bezetten, maar ook bondgenoot Engeland zag een overname wel zitten. Uit brieven die belangenbehartiger Albertus Vethake aan Abraham van Doorn zond, kunnen we opmaken dat de situatie steeds nijpender werd. Hij schrijft in mei 1795 dat hij zijn vrouw en kinderen per schip naar het Amerikaanse Boston laat overbrengen uit angst dat er kolonisten vermoord zullen worden als Nederland niet snel militair ingrijpt. Vethakes laatst bewaarde brief dateert van 30 september 1795. Ook hij zal de kolonie vervolgens hebben verlaten. In 1796 namen de Engelsen Essequibo over. De plantage Virginie was al in 1792 op tijd

verkocht; over het lot van Doornhaag vernemen we niets meer.

Carrière en bezittingen

In Zeeland maakte mr. Abraham een glansrijke carrière. Hij bekleedde vele hoge functies, zowel in het Vlissingse (burgemeester) als het gewestelijke bestuur (landdrost). In zijn functie van landdrost ontving hij Napoleon in de vrijmetselaarsloge, op het huidige Bellamypark, en op zijn landgoed Der Boede. Bovendien werd hij in 1813 door de Franse keizer tot *chevalier de l'empire* (ridder) geslagen, een eer die slechts was weggelegd voor mensen met bijzondere verdiensten.

Hoewel zijn plantages in Essequibo verleden tijd waren, bleef Abraham betrokken bij West-Indië. Hij ontpopte zich als reder en bezat zodoende een aantal schepen dat op Zuid-Amerika voer. De namen van zijn schepen waren: Doornhaag (naar de plantage), De Colonist (naar zichzelf) en De Vreede. Mogelijk had Abraham dit schip overgenomen van de in 1788 opgeheven SNER.

Buitenplaats Moesbos. In 1871 werd de huidige villa gebouwd.
(Privécollectie familie Van Doorn)

Omdat Abraham in 1785 in het huwelijk was getreden met Pieterella Wilhelmina van Dishoeck kwam hij in het bezit van het beroemde Van Dishoeckhuis in Vlissingen. Dat stadspaleis is helaas in 1986 gesloopt. Daarnaast bezat Abraham panden in de Coudenhoek (achter het Van Dishoeckhuis) en de Onderstraat (op de hoek met de Coudenhoek). Verder was hij gedeeld eigenaar van een huis en een pakhuis in de Nieuwstraat en twee huizen in de Korte Noordstraat. Na Pieterella's dood in 1802 volgde al in april 1803 een tweede verbintenis. De gelukkige was Cecilia Maria Steengracht. Abraham verhuisde naar Middelburg. Het paar bewoonde het ouderlijk huis van de familie Steengracht in de Wagenaarstraat.

Van Doorn verwierf, naast zijn huizen in de stad, geleidelijk aan vele bezittingen op Walcheren, waarvan de lusthoven in de ambachtsheerlijkheid Koudekerke de meeste indruk maakten. Voordat Abraham overging tot de koop van één van de meest tot de verbeelding sprekende landgoederen op Walcheren, huurde hij in 1804 en 1805 de buitenplaats Ramsburg, niet ver gelegen van de Veerse Poort bij Middelburg.

In 1805 kocht Abraham van Doorn het grote Der Boede van Jacoba Johanna van de Perre, de echtgenote van zijn neef Jan Cornelis van der Mandere. Bij deze koop zat Hof Anderwijk inbegrepen. Het jaar daarop verwierf Abraham nog het landgoed Moesbos van de twee eigenaressen, moeder Anna Johanna Grijmalla en haar dochter Cornelia Davina Vis. Alles bij elkaar genomen, was het gehele gebied tussen de Rondweg Koudekerke en de Vlissingse Boksweg in handen van Abraham van Doorn. Met een drietal buitenplaatsen en vele hectaren grond behoorde Van Doorn tot de grootgrondbezitters van Walcheren.

Precies 200 jaar geleden

Abraham van Doorn overleed op 31 mei 1814 in de Wagenaarstraat in Middelburg. Op het landgoed Moesbos werd hij bijgezet in de grafheuvel, die hij al in 1812 had laten oprichten voor zichzelf en zijn fami-

lie. De unieke grafheuvel bestaat nog altijd, maar is vanwege de ligging op privéterrein niet te bezoeken.

Grafheuvel uit 1812 op het landgoed Moesbos. (Foto Sjoerd de Nooijer)

Na de inundatie van Walcheren in 1944 en de droogmaking van het eiland werden Abraham en enkele andere familieleden die in de zwaar gehavende grafheuvel lagen, elders op het terrein van Moesbos herbegraven. De koperen naamplaten die op de kisten waren bevestigd, zijn bewaard gebleven.

Naamplaatje van de grafkist van Abraham van Doorn. (Foto Jaco Simons)

In Villa Moesbos in Koudekerke woonde tot voor kort een directe nazaat van Abraham, jhr. mr. Rombout van Doorn. Helaas is hij in maart 2014 overleden.

Berbice en Essequibo nu

Van de plantages aan de Berbice is nagevoeg niets meer te vinden. Ze zijn overwoekerd door de jungle. Op de plek waar plantage Vlissingen lag, vinden we tegenwoordig een klein indianenreservaat, waar de oorspronkelijke bewoners kunnen leven met hun eigen rituelen en gebruiken.

Ook de plantage Moerkerke aan de Essequibo is verdwenen, hoewel er op de bijbehorende begraafplaats nog wel grafstenen te vinden zijn. Hier liggen Abraham van Doorn sr., Josina van Sweerd, hun jong overleden dochter Cornelia en hun schoondochter Jacomina Cornelia Lusses.

Op Leguan Island, in de monding van de Essequibo gelegen en nog geen 20 vierkante kilometer groot, wonen nu ongeveer 4000 mensen. Het overgrote deel van hen is van Indiase afkomst en hangt het hindoeïsme aan. De belangrijkste middelen van bestaan zijn de verbouw van rijst en het fokken van vee. Pas sinds 1997 is er elektriciteit aangelegd en in 1999 kwamen er telefoonverbindingen.

Bij verschillende nederzettingen op het eiland heeft de Nederlandse invloed zijn sporen achter gelaten door de naamgeving uit het verleden. Zo treffen we Amsterdam, Vrouw Anna, Anna Maria en Cornelia. Ook Doornhaag bestaat nog steeds, in de vorm van de naam van een buurtschap en een door de Nederlanders aangelegde polder. Hoewel de kerk op het eiland St. Peter's Anglican Church (1855) heet, wordt deze toch nog (Old) Dutch Church genoemd. Die kerk stond kennelijk in de Nederlandse periode op deze plek. In 1992 werden het kerkgebouw, en als gevolg daarvan ook Leguan Island, op de kaart gezet in Guyana met een afbeelding op een nationale postzegel.

Over de auteur:

JACO SIMONS studeerde kerkorgel en piano aan het conservatorium. Naast het do-

centschap muziek houdt hij zich bezig met archiefonderzoek. Hij publiceerde in de bladen *Den Spiegel*, *Arneklanken*, *Klaver Vier*, *Nehalennia*, *Saillant* en *De Wete*.

Bronnen en literatuur

- Album promotorum (Universiteit van Utrecht), (Utrecht 1936).
- P. Bol en H. Dijs, *Grafzerk en suikerwerk, namen op oude grafstenen in Suriname en Brits-Guyana, medegedeeld door Fred. Oudschans Dentz* (z.p. 2006).
- G. Dorren, *Eenheid en verscheidenheid* (Amsterdam 2001).
- C.Ch. Goslinga, *The Dutch in the Caribbean and in the Guianas, 1689-1791* (Assen 1985).
- J.J. Hartsinck, *Beschryving van Guiana, of de wilde kust in Zuid-America* (Amsterdam 1770).
- *Nederlands Adelsboek*, 1982, jrg. 73.
- P.M. Netscher, *Geschiedenis van de koloniën Essequibo, Demerary en Berbice* (Den Haag 1888).
- Ruud Paesie, 'De Societeit ter Navigatie op Essequibo en annexe Rivieren. Op- en ondergang van een Zeeuwse rederij', in: *Alle streken van het kompas: Maritieme geschiedenis in Nederland* (Zutphen 2010), p. 295-316.
- *Tegenwoordige Staat der Nederlanden*, dl. XI, (1739).
- Zie: <http://countrystudies.us/guyana/5.htm>.
- Noord-Hollands Archief (NHA), Rechterlijke Archieven, inv.nr. 76.93.
- NHA, Oud Notarieel Archief Haarlem, inv.nr. 445, fol. 428; Notaris Hendrik Hasewindius.
- Nationaal Archief, Sociëteit van Berbice, inv.nr. 272, 372, 439.
- Zeeuws Archief (ZA), Zelandia Illustrata I, cat. nrs. 828 en 829; kaarten van Berbice.
- ZA, Zelandia Illustrata I, cat.nr. 1624; kaart van Essequibo (1749).
- ZA, Familie Van Doorn, inv.nr. 1.
- ZA, Families Spoors en Sprenger, inv.nr. 77; brieven van Hermanus Boter te Middelburg.
- ZA, Familie Van Doorn, inv.nr. 3 en 5.
- Gemeentearchief Vlissingen, Familiearchief Van der Swalme, inv.nr. 5676
- Stadsarchief Amsterdam (SA), Notaris Philippe de Marolles, inv.nr. 7965.

Een gedetailleerde annotatie is te vinden op de website van de auteur: www.lacoda.nl, sectie Historische Artikelen, Annotatiedocument Abraham van Doorn en de West.